

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto za bolj premožne 2 goldinarja; za manj premožne rodoljube pa 1 gld. 50 kr.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravištvu „Mira“ v Celovcu.

Leto XII.

V Celovcu, 30. rožnika 1893.

Štev. 18.

Kaj bodi naša národna dolžnost?

(Dopis iz Beljaške okolice.)

Tisoč let hlapčeval je naš rod pod tujim nasilstvom, in še le v zadnji dobi otresli smo se nekoliko tujega jarma. Nekoliko, a ne po vsem! Kajti tisočletna navada se ne dá sleči kakor stara obleka. Tisoč let učili so nas, da moramo ubogati vsakega, ki nosi gosposko suknjo in govori — nemško. Sedaj se je obrnilo malo na boljše, — ne pri nas na Koroškem, pač pa pri naših bratih po Kranjskem, na Štajerskem in celo že na Goriškem. Ponosno so dvignili glave naši bratje in odločno zahtevajo domovinsko pravico na domačih tléh, zahtevajo in so deloma tudi že pridobili domače šole, narodne učitelje, profesorje in uradnike. Nas na Koroškem pa je tujstvo najhujše in najdaljše tlačilo, hlapčevanje prešlo nam je v meso in kri, in še se nahajajo med nami, ki se, dasi sami ne znajo dosti nemščine, čudoma čudijo, če je kak cesarski uradnik toliko ljubeznjiv, da spregovori z njimi par slovenskih besed. No, tudi mi se bodemo otresli te starodavne napake; spoznati moramo vsi, da po državnih zakonih nima blažena nemščina pred slovenščino niti ne pičice predpravice, da nam nihče nič ne more očitati, če odločno zahtevamo slovenske uradnike in učitelje! To je naša pravica in národna dolžnost! Vlada se našim zahtevam vedno ne bode mogla upirati. Če pošljamo vsem uradom slovenske vloge, če zahtevamo rešitev v slovenskem jeziku, dobiti moramo tudi gosposko, ki je zmožna domačega jezika, in ne bode se nam treba klanjati nemški gospódi. To dobro sprevidijo naši národní sovražniki, in od tod prihaja tisti strahoviti krik vsakokrat, kedar se primora kak urad, da mora odgovarjati na slovenske vloge slovenski. Od nekdanj se je v Avstriji uradovalo po nemškem kopitu, in nešteto je število onih rodbin, kterih sinovi so sedeli od nekdanj pri državnih jaslích, in jedli kot cesarski uradniki beli kruhek, ki ga jim je plačeval slovanski kmet, a potrebe niso čutili, da bi se priučili národovemu jeziku. Tega mnjenja so tudi še sedaj, in če se že naučijo par slovenskih besed, ne naučé se našega jezika nikdar do dobrega, in ker slovenščina dobro ne znajo, jo zaničujejo in zanemarjajo, in z jezikom zaničujejo in prezirajo tudi naš národ.

Národ pa, ta potrpežljivi národ slovenski, se jim klanja, ker misli, da to ni drugače mogoče, da mora tako biti. Slovenci! Zahtevajmo slovensko uradovanje, zahtevajmo uradnikov, ki so domačega jezika popolnoma zmožni. Da pa vlada ne bode imela izgovora, da takih uradnikov nema, za to skrbimo sami! Saj niso naši otroci nič manj bistrih glav, kakor nemški, da, smelo lahko trdimo, da se slovenski fantje boljše učé, kakor marsikteri visokorodni sinek nemškega bogataša. Zakaj bi torej ne dobili lahko domačih učiteljev, profesorjev, zdravnikov, sodnikov, advokatov? Edini duhovski stan je še v domačih rokah, in še tu se je bati, da ne bode kedaj zmanjkalo na Koroškem slovenskih duhovnikov. Vsi drugi učeni stanovi pa štejejo pri nas le prav redke zastopnike slovenskega národa. Mi plačujemo davek ravno tako, kakor drugi národi, zakaj pa prepustimo mesta, ki so plačana od truda naših žuljavih rok, tujcem? Zakaj? Bi li našim otrokom ne teknil „beli kruhek“? Na Moravskem Nemci stokajo, da zgube eno mesto za drugim, da zavzemajo vse „požrešni“ Čehi. Odzvonilo bode na Moravskem kmalu nemškemu gospodarstvu. In zakaj? Ker si šteje tam, kakor sem slišal sam od čeških dijakov, vsaka vas, vsaka fara v častno dolžnost, da dá študirat vsaj enega fanta. In čem več študiranih gospodov je izšlo iz kake vasi, tembolj ponosni so vaščani. Zato pa nahajamo brate Čehé na odličnih mestih po celi Avstriji in tudi zunaj avstrijskih mej.

In pri nas? Bogu se mora smiliti naš rod. Smo li stvarjeni samo za plug in lopato? Dva koroška Slovenca študirata na visokih šolah v Gradu, in na Dunaju morda ni nobenega!! In na koroških gimnazijah pojema število Slovencev od leta do leta. Ni li to žalostno? Dokler ne bodemo imeli svoje gospóde, bodemo hlapčevali. In dokler nimamo koroški Slovenci tudi posvetnih národnih učiteljev in buditeljev domačinov, ustavljali se nam bodo naši nasprotniki vedno s pretvezo, da smo zapeljani od tujih „hujskačev“, če smo še tako prepričani in vneti rodoljubi! Domače gospóde nam je treba! Na delo tedaj! Posnemajmo brate Čehé. Kdor ima nadarjenega fanta, daj ga v latinske šole! Troškov je pač precej, a kdo bi ne daroval nekaj v srečo svojega otroka? Kjer pa stariši sami ne zamorejo troškov, pomagali bodo darežljivi rodoljubi in domorodna društva. Saj je študiralo že

mного siromašnih dijakov in dosegli so, če tudi težavno, svoj namen. Da bi pa vzrastli iz naših fantov „učeni postopači“, tega se nam ni treba bati, kajti slovenski dečki so pač dosti nadarjeni, da prebijejo študije, in dosti pošteni, da ne zabredejo na stranska pota. Da pa dobijo po prebitih študijah svoja mesta, zato skrbeli bodemo sami, če zahtevamo domače uradnike na domačih tléh.

Častito duhovščino pa prosimo, da naj pokaže, kakor pri vsaki priložnosti, tudi tu svoje domoljubno srce, naj pomaga starišem s svojim svetom! Upajmo, da bodemo šteli jeseni po naših gimnazijah dostojno in povoljno število slovenskih dijakov. In tako leto za letom, dokler nam solnce lepše ne posije. V to pomozí Bog in sreča junaška! Z.

Slovenščina pri koroškem pešpolku št. 7.

(Govor poslanca Vil. Pfeiferja v delegaciji dné 15. t. m.)

Če že strašna vojaška bremena, ktere vsi národi naše države požrtvovalno doprinašajo za cesarja in državo, vsi težko nosijo, je čutijo posebno težko še Slovani, ker se v notranji politiki kaže tok, ki ni prijazen národní enakopravnosti. Naše slovenske težnje so tako skromne, da se lahko vršé v okviru sedanje ustave, ne da bi se oškodovale pravice družih. Naše težnje se pa ne uresničujejo, temveč se nam še jemljó že pridobljene pravice. To se je dejansko zgodilo gledé na polkovni jezik 7. pešpolka, ko se je na podlagi napačnih statističnih podatkov odstranila slovenščina kot polkovni jezik z vojnega ministerstva naredbo z dné 16. mal. travna 1892, če tudi jo govori nad 20 odstotkov vojakov tega polka.

To národno čuvstvo slovenskega národa žalečo naredbo spravili so slovenski državni poslanci v seji zbornice poslancev dné 24. vel. travna 1892 v razgovor; potem je zastopnik Ptujskih kmetijskih občin v seji z dné 23. prosinca 1893 doslovno navajal ministerske predpise z dné 28. vel. srpana 1872, 15. sušca 1873 in 2. mal. travna 1873, kteri imajo veljati kot vodilo za polkovni jezik pri 7. pešpolku. Dokazal je, kako se je obšlo te predpise s tem, da so napačno zračunali moštvo slovenske národnosti pri polku.

Slavna zmaga Slovencev pri Sisku, dné 22. rožnika 1593. leta.

(Sestavil J. R.)

Dolga stoletja so se naši pradedje borili zoper krvoločne Turke, ki so malone sleherno leto prihrumeli v lepe slovenske kraje ropat in pustošit. Na neštivilnih bojiščih je tekla slovenska kri v hudih borbah s krutim Turčinom. Stoječi odločno in neprestano na straži zoper zagrizene sovražnike krščanske vere, branili so hrabri Slovenci svojo lepo domovino pa tudi vso ostalo Avstrijo, dá: ne samo Avstrijo, marveč vso zahodno Evropo, vso krščansko prosveto (kulturo). Da bi Slovenci in Hrvatje ne bili tako hrabro bojevali se s krutimi Turki, — Bog vé, kakšno bi bilo dandanes obličje omikani Evropi!

Turški boji, — to so slavna junaška doba slovenskega národa, doba slovenske hrabrosti, vernosti in zvestobe! S ponosom se Slovenci spominjamo slavnih činov (dejanj) naših pradedov v turških borbah, zlasti slavne slovenske zmage pri Sisku, kjer so Slovenci in Hrvatje z malo peščico hrabrih vojakov premagali veliko turško vojsko. Dné 22. rožnika t. l. je od tega slavnega dné minulo ravno 300 let, primerno je torej, da se ga nekoliko spominja tudi vrli naš „Mir“.

Od l. 1408., ko so Turki prvokrat stopili na slovenska tla, ponavljali so se turški napadi na slovenske zemlje skozi dve stoletji, ne da bi se Slovenci mogli ubraniti hudih nasprotnikov. Prvi srečni dan, ki je naznanil mirnejše, boljše čase, bil

je dan sv. Ahacija, 22. rožnik 1593, ko so Slovenci, združeni s Hrvati in bližnjimi Nemci pred Siskom sijajno premagali turške čete. — Turki so spoznali veliko važnost trdnjave Sisek in jo zato na vso silo hoteli dobiti v svojo pest. Pa tudi kristjani so uvideli, kaka nesreča bi bila, ko bi Turki dobili to mesto pod svojo oblast, ter so zato z vsemi močmi branili trdnjavo. L. 1593. je oblegel trdnjavo bosenski Hasan-paša, ki je iz kristjana postal Turek*), z nad 40.000 vojniki in jako veliko orodjem. Sisek, kjer sta zapovedovala poveljnika (duhovnika) Gjurak in Fintič le kakim 300 možem, je bil v veliki stiski, kajti dné 15. rožnika je začel krvoločni Hasan-paša streljati na trdnjavo od treh strani. Da bi rešili prevažno trdnjavo, začele so se zbirati krščanske čete, posebno Slovenci in Hrvati, pod generalom R. Eggenbergom, ki je vodil nemške polke in Slovence iz Štajerske, banom Erdedijem, ki je zapovedoval Hrvatom, in pod junaškim Andrejem Turjaškim, ki je vodil karlovaško posadko in kranjske ter koroške brambovce, kterim se je še pridružil hrabri Adam Ravbar s kranjskimi vitezi. Vseh krščanskih vojakov je bilo le kakih 4000.

Dné 22. rožnika prišel je k krščanski vojski sel, ki je sporočil o veliki stiski v trdnjavi, rekši: „Ako danes ni pomoči, pade Sisek!“ — Nató so se generali posvetovali, kaj jim je storiti. Iz začetka večina ni bila zato, da se mala peščica 4000 mož podá v boj zoper 40.000 nevernikov. Tedaj pa vstane pogumni Andrej Turjaški in reče odločno: „Ne glejmo na število sovražnikov, temveč

prosimo Boga zmage; Bog nam bo pomagal!“ In ta je obveljala! Kmalu se vzdigne vsa krščanska vojska proti turškemu taboru. Hasan niti mislil ni, da ga hočejo kristjani napasti, a ko se mu je naznanilo, da se približujejo, zbral je hitro 20 tisoč najboljših svojih vojakov in jo udaril nad kristjane. Blizu Siska se spopadejo sovražne čete, ob desetih dopoludne. Hasan vpraša še turškega duhovna: „Kako bo?“, a le tá mu odgovori: „Slabo!“

Veliki množici so se morale krščanske čete sprva umakniti. Pa tu poseže junaški Andrej Turjaški s svojimi Slovenci vmes, z navdušenimi besedami vname rojakom srečé, da s klicem „Kristus in sv. Ahacij!“ kakor vihar planejo na sovražnika.

„Tako v Turka se zagnáli,
Da so vsega posabljali.“

Z golim mečem sta mahala junaška Turjaški in Ravbar po turških glavah, da so Turki kakor snopje padali na desno in na levo. Hrabrim Slovincem in Hrvatom se Turki niso več mogli ustavljati, dasi so jim prihitele nove čete iz tabora na pomoč. Kar v celih trumah so začeli bežati proti mostu čez Kolpo, a že so bili kristjani zasedli tudi most. Ker Turki niso mogli čez most, začeli so skakati v vodo, da bi preplavali reko, ki je bila kmalu z ljudmi in konji tako napolnjena, da je komaj bilo videti vodo. Večina Turčinov je našla smrt v vodi, med njimi sam Hasan-paša s celo vrsto najmenitnejših turških velikašev. Od 18.000 množ, ktere je pripeljal Hasan v boj, rešilo se jih je samo 2000.

Kristjani so zgubili le malo vojakov. Jako velik je bil plen, ki so ga našli v turških šotorih, še večja pa je bila slava, da so Slovenci popol-

*) „Poturica je vedno hujski od Turka!“ N. pr.

Ker je govornik govoril v javni seji, ni mogoče, da bi vojni minister za to ne bil zvedel. Izpeljave tega poslanca, kolikor se tičejo statistike, so tako pomenljive, da bi jih vojna uprava ne bila smela prezreti že samo zaradi tega, da varuje vojaški ugled, temveč bi bila morala odrediti, da se strogo preiščejo narodne razmere.

Sklicujoč se na omenjeni govor in na poprej omenjeno interpelacijo z dne 24. vel. travna 1892, da mi jih tukaj ni treba ponavljati, nadalje opirajoč se na državne osnovne zakone z dne 21. grudna 1867, drž. zak. št. 142, v katerih je v 19. členu zagotovljena vsem narodom države in vsakemu narodu neporušljiva pravica do varstva in gojenja svoje narodnosti in dalje priznana v javnem življenju enakopravnost vseh v deželi navadnih jezikov v šoli in javnem življenju, ter uvažujoč, da naredba vojne uprave dne 16. malega travna 1892, s katero se je odstranil slovenski polkovni jezik pri 7. pešpolku, nasprotuje določbam omenjenega državnega zakona, uljudno prosim Njega ekscelenco vojnega ministra:

Njega ekscelencia naj blagovoljno dá narodnostne razmere pri koroškem polku na novo preiskati po njih faktičnem stanju in brez vsake pristranosti popolnoma objektivno, in če se pri taki preiskavi dokaže, da je pri tem polku nad 20 odstotkov Slovencev, kar pa drugače ni pričakovati, ker je na Koroškem dve tretjini Nemcev in ena tretjina Slovencev, tedaj naj razveljavi naredbo z dne 16. mal. travna 1892 in uveljavi predpise z dne 28. vel. srpana 1872 in z dne 3. mal. travna 1873.

Prosim, pomislite, kak je položaj slovenskega vojaškega novincea. Kako osamljen, kako tuj se mora čutiti, ko ga pokličejo iz domače vasi, iz domače hiše k vojakom, če ga uvrstijo v četo, v kateri ne sliši več materinščine, kjer se njegov materni jezik prezira in zaničuje, kjer mora zaradi materinega jezika marsikaj neprijetnega pretrpeti. More li on dobiti ljubezen in navdušenost za svoj novi poklic? Mari se ga ne bode domotužnost polastila z vso demonsko silo in popolnoma prešinila njegovo srce in čuvstvo, ga odtujila službi? Četa bi sicer dobila vrlega vojaka, tako pa dobi otožnega in nezadovoljnega moža, ki le to misli, kdaj da preide čas, in vedno le računi, koliko dni mu je še služiti. More li imeti zaupanje in ljubezen do svojih načelnikov, ki so mu tuji in mu tuji ostanejo, ker ne umejo jezika njihovega?

Vojak odide od doma, ko je še pod očetovsko oblastjo, oblast preide pa sedaj na častnike; ali jo pa morajo izvajati, če očetovskega jezika ne znajo?

Dobrega vojaka še ne naredi to, če se mu vtepejo razne spretnosti, dati se mu mora tudi notranji čut in pogum, v gotovem času ga je treba navdušiti. Naudušiti pa ni koga mogoče s suhimi poveljstvenimi besedami, temveč je treba apelovati na hrabrost in pogum. Poziv, nagovor, ki se prav prime, povzdigne pogum v junaštvo. Nagovor se mora razumeti, pravi uspeh mora imeti le materinščina. Najtemeljejši poziv v tujem jeziku vojaka ne ogreje. Na ta moralični uspeh bi se vojna uprava vendar tudi morala ozirati.

Rimljani so se ozirali na vzgojevalni moment vojakov. V vsakemu taboru so imeli govorniški oder, ki gotovo ni bil samo za to, da so se ž njega prečitala povelja, temveč so z govorništvo

noma pobili veliko turško vojsko. Iz Hasanovega dragocenega plašča so naredili mašni plašč, kateri se še sedaj rabi na dan sv. Ahačija pri sv. maši v Ljubljanski stolni cerkvi.

Tako so pred 300 leti naši pradedje borili se za slovensko domovino in za katoliško vero proti krvoločnim Turkom, ter priborili nepozabljivo slovensko zmago pri Sisku. Mi pa se jih hvaležno spominjamo s tem, da tudi mi neupogljivo stojimo na braniku za sv. vero katoliško in lepo domovino slovensko!

Smešničar.

Kako daleč se pride z nemščino? Svoje dni se je vozil mogočen Nemec po Kranjskem. Slučajno ga pripelje voznik pred veliko lužo. Ker se luži nista mogla izogniti, pa tudi nista vedela, kako globoka je, vpraša Nemec pastirja: „Bodeta li mogla voziti skozi to lužo?“

„Če znate nemški, mogli bodete,“ odvrne pastir, ki je tam pasel svojo čredo.

Nemec dá vozniku znamenje, naj vozi naprej. A ko prideta v sredo luže, ne moreta ne naprej, ne nazaj. Nemec začne zató na vso moč preklinjati pastirja, ki pa mirno odvrne: „Unkrat mi je ded pripovedoval, da se z nemškim jezikom more preiti celi svet; mislil sem torej, da bodete tudi vi mogli to-le jamo pregaziti, ker ste mi rekli, da znate nemški!“

S hvalisano nemščino se torej ne pride skozi celi svet, kakor trobijo naši nemškutarji, dà, niti preko kranjske luže ne!

morali vzgajati čete. Rimljani so že vedeli, zakaj so to delali.

Morda tega naše vojno vodstvo ne vé? Da pa bodo govorili imeli kaj uspeha, jih morajo poslušalci razumeti. Razumeli jih bodo pa le edino tedaj, če jim govore v materinščini.

Napoleon I. je nekoč prevzel vodstvo neke saksone čete in jo je nagovoril francoski. Njegov nagovor se je začel z besedami: „Je viens me mettre à tête de braves Saxons.“ Saksoski častnik je pa moral govor prestaviti, in je tako-le storil: „Der Kaiser kommt, sich den braven Sachsen auf den Kopf zu stellen.“ (Cesar je prišel, vrlim Saksoncem postaviti se na glavo) namesto: „An die Spitze der braven Sachsen zu stellen“ (postaviti se na čelo vrlim Saksoncem). — Uspeh je bil občina veselost. Tako je, če se govori za vojake v jeziku, kterega ne razumejo.

Kak vpliv bi bil imel zgodovinski znameniti govor Friderika Velikega: „Hunde, woll't Ihr ewig leben!“ (Psi, ali mislite zmiraj živeti!) da ga niso vojaki prav razumeli. (Veselost.)

V šestem desetletju so nehali moštvo uvrščati po dopolnilnih okrajih in deželah v polke, temveč vse avstrijske narodnosti. Slovane, Nemce, Madjare, Italijane, Rumune, začeli so devati v isto četo, da bode vojska bolj enojna.

Neki premoder vojni funkcionar je to pri zeleni mizi izumil. Na papirju je šlo prav dobro, ne pa v praksi. Šlo ni naprej.

Izvežbanje čet je trpelo vzlic 10letnemu službovanju. Ta novotarija se je spoznala za napačno in se je zavrnila.

Ravno to, kar se je tedaj faktično zavrnilo, hoče se sedaj zopet vpeljati pri 7. pešpolku.

Pred nekterimi leti je bilo v časopisih, da je pri neki vaji neka četa imela vzeti neko pozicijo, ali je ni mogla. Naš vladar, ki je videl, rekel je poveljniku: „Povejte svojim ljudem češki.“ To se je zgodilo in četa je izvršno izvršila nalogo svojo. To se je zgodilo pri vaji. Ali se pa kaj takega ne bi moglo zgoditi v vojni? Kako bi bil tukaj stal poveljnik češkega batalijona, da ni češki znal; kako bi mogel izvršiti povelje najvišjega vojnega gospoda?

Na najvišjem mestu se je priznala vrednost materinščine tudi za vojne namene. Nekteri poveljniki pa hočejo biti modrejši in se za to ne brigajo.

Ko je vojna uprava častnikom in vojnimi aspirantom dala dovoljenje, da se jim ni treba učiti slovenščine, dala jim je pravo reynostno spričevalo. Častnik, ki služi vse življenje, bi se tega jezika ne mogel naučiti, vojaški novinec naj se pa v 2 1/2 letih nauči nemški! Kteremu se priznavajo večje duševne zmožnosti?

Sicer pa še treba ni, da se nemški častniki in kadetje 7. pešpolka učé slovenski.

Vojni minister lahko s prestavljanjem in imenovanjem k temu polku dobi častnikov, ki že ta jezik znajo. Če je potrebno, naj pa vojaška učilišča skrbé; v njih naj se jeziki tako učé, da bode preskrbljeno za vsak deželni jezik. To zahteva korist vojne uprave, pa tudi korist službe.

Dijaki in Slovenci.

Dijaki ali študenti na visokih šolah, ki se učijo za pravnike, zdravnike, profesorje ali inženirje, so že gospodje in imajo že od starih časov svoje posebne pravice. Med temi pravicami je tudi ta, da smejo med seboj društva snovati. Kaj prida na teh društvih ni; le večje prilžnost imajo, da bolj popivajo, kedar se zbirajo; tudi se vadijo v borenju, in kedar se dva spreta, vdarita se z bodali ali pa s sabljami, ne sicer na smrt in življenje, pa toliko, da se enmalo okrešeta. Ta navada pa je le med nemškimi dijaki. Slovenski dijaki, kedar vkup pridejo, rajši kaj berejo, ali pa katero slovensko zapojejo. V zadnjih letih pa so se med nemškimi dijaki naredila društva, v kterih veje prusaški duh; oni gorijo le za Bizmarka in za Nemčijo, na Avstrijo pa malo kaj porajtajo. Ker je pa med dijaki tudi mnogo takih, ki so ob enem rezervni častniki ali pa vsaj kadeti, in so se tudi taki upisovali v ta prusaška društva, dal je vojaški minister prepoved, da dijaki vojaki ne smejo ustopiti v nobeno dijaško društvo. Ta prepoved je pa dijake hudo razburila. Najprej so se vzdignili v Inomostu na Tirolskem, kjer so tudi visoke šole, in zmenili so se med seboj, da nobeden ne gre v šolo, dokler se ta prepoved ne prekliče. Res so svojo besedo držali in niso šli v šole ukjub vsm opominom. Kmalu je tudi po drugih mestih začelo vreti, koder so visoke šole, zlasti na Dunaju in Gradcu. To je više gospode osupnilo in prestrašilo, kajti če bi nobeden ne hotel v visoke šole iti in jih dokončati, šlo bi vse narobe, ker bi kmalu zmanjkalo študiranih gospodov. Sicer so pa tudi dijaki zadosti imenitnih gospodov na svoji strani imeli, ki so se za nje potegovali. Vojaški minister je bil tedaj prisiljen, da je svojo prepoved pre-

klic al, in tako so dijaki s svojo odločnostjo dosegli, kar so hoteli.

To smo povedali, ne da bi njih društva hvalili, ampak da Slovencev pokažemo, kako se z odločnostjo in trdno voljo vse doseže. Nam Slovencev se še veliko več krivice godijo, kakor so se godile tem dijakom, pa vendar se te krivice ne odpravijo, ker smo mi preveč boječi in mevžasti in si ne upamo, odločno potegniti se za svoje pravice. Ko se je slovenščina pri koroškem polku odpravila, takrat je bil čas, da bi se vse slovenske občine na Koroškem na noge postavile in se pritožile, če treba, do samega svetlega cesarja; toda nobena se ni ganila. Ko je koroški deželni odbor izdal odlok, da ne bo sprejemal slovenskih dopisov in da morajo slovenske občine v nemščini uradovati, takrat je bilo na mestu, da bi se oglasile in protestirale vse slovenske občine na Koroškem. Ravno taka je pri šolah. Po postavi se nihče ne sme siliti, da bi se učil drugega jezika. Kjer so tedaj med Slovenci samo trdo nemške šole, bi vsak oče lahko rekel: „Mojega otroka ne smete siliti, da bi se učil tujega jezika, zato ga pa v šolo ne bom pošiljal.“ Ko bi jih v eni fari le deset ali dvajset tako reklo, kaj bi jim pa mogli? Po postavi čisto nič; slovensko šolo bi jim morali napraviti! Tako bi Slovenci lahko vse svoje pravice dosegli, ko bi bolj odločno postopali.

Dopisi prijateljev.

☛ Slovenci! Zakurite na večer 4. julija v čast slovanskima apostoloma sv. Cirilu in Metodu po vseh slovenskih gorah in planinah prav mnogo kresov. ☚

(Kronin dar!) V korist družbe sv. Cirila in Metoda so darovali: Č. g. Gregor Einspieler, župnik in deželni poslanec Podkloštrm, 3 krona; Fran Muri, posestnik in deželni poslanec, 5 kron; Peter Stuller, posestnik, 1 krono; Ožbolt Roblek, posestnik, 1 krono; Peter Roblek, posestnik, 1 krono; Meta Roblek, posestnica, 1 krono; Terezija Rezman, posestnica, 1 krono, vsi na Jezeru; Ancelj Alojzij, uradnik e. kr. drž. železnice v Št. Lambrehtu, 2 kroni; iz fare Št. Lenarta pri sedmih studenih: Alojzij Feichter 3 krona, Janez Pfeifer 1 krono, Gašper Trupe 1 krono; iz Kotmare vasi: Valentin Štangel st., krémar, 1 krono; Val. Štangel ml., organist, 1 krono; skupaj 22 kron. Lepa hvala! Živel nasledniki! — Nabrane krona naj se blagovoljno pošiljajo na uredništvo „Mira“. Naravnost v Ljubljano družbinemu vodstvu poslana krona v „Miru“ ne moremo izkazovati, ker bi se potem naši izkazi ne vjemali s prejetim denarjem.

Iz Rožeške okolice. (Čuden oklic.) Dne 4. rožnika, to je na tisti dan, ko bi imeli Sokolci iz Ljubljane k nam priti, je naš občinski sluga pred cerkvijo klical: „Ne mešajte se vi pavri med gospodo, to je nečedno!“ Ne vemo, kdo mu je ukazal, to klicati, najbrž so hoteli kmete odvtrniti, da bi ne šli na Sokolovo veselico na Blaško jezero. Nam se ta oklic prav smešen zdi. Saj smo tudi mi gospodje, ker imamo svoja posestva, zakaj bi ne smeli z gospodi govoriti? Ali smo kmetje mar kake ostudne zverine? Pri volitvah se nam pa ližejo in nam dajejo vse vrste častne priimke! Pri plačilih nas tudi k sebi vabijo. Če smo mi kmetje tako zavrženi, pustite nas pri miru in ne vabite nas k volitvam in raznim plačilom!

Od Device Marije na Zili. (Odprto pismo slavnemu „Ljubljanskemu Sokolu“) Jako smo se veselili Vašega prihoda, vrli Ljubljanski Sokoli. Narodni ponos in pogum nas je navdajal, ko smo si v duhu predočili korenjaške naše slovenske brate v sredini naši. Z navdušenjem smo Vas pričakovali ter vriskali Vam nasproti že tje čez Karavanke. No, pa žali Bog, Vas ni bilo! Vemo dobro, zakaj Vas ni bilo. Upamo pa, da Vam v prihodnje oni nemško-liberalni „zveličarji“ Korotana ne bodo več mogli zabraniti poti do nas, preganjanih a še vedno pogumnih koroških Slovencev. Zato kličemo Vam, dragi, vrli Kranjski bratje, vrli Sokoli slovenski: ne pustite se oplasiti in pridite v kratkem v še večem številu, kot ste nameravali tokrat, nas obiskat; tudi mi Vas bomo sprejeli še v obilnejši množini, kot bi Vas bili 4. t. m., ker tokrat bil je Vaš prihod še nezadostno naznanjen, ter pokazati hočemo tistim oholim in bedastim kričačem, da živijo na Koroškem še pogumni, čvrsti in nepokvarjeni Slovenci, kterih narodno zavest in zvestobo ne omaja ne strele tresk, ne zlatá blesk, najmanj pa nemškutarska oholost, in kateri si ne pusté vzeti še pedi ne svoje starolastne slovenske zemlje! Na svidenje! Več slovenskih kmetov Beljaške okolice.

Iz Kazaz. (Posvečenje nove cerkve.) Dne 11. rožnika smo obhajali redko slovesnost v Metlovi. „Take lepe slovesnosti še ni bilo pri nas“, rekli so vsi. Obhajali smo namreč posvečenje naše podružne cerkve, ki je bila predlani v jeseni pogorela. Od vseh krajev se je sešlo veliko ljudi, da se nihče na Metlovi takega ne spomni. Gosp. provizor Fr. Lenc so najpoprej cerkev blagoslovili s privoljenjem mil. g. knezoškofa, potem pa so nam pojasnili, zakaj mora biti vsaka cerkev bla-

goslovljena, in kaj stori to blagoslovljenje. Pohvalili so posebno Metlovčane, da so tako lepo cerkev sezidali, akoravno jim je lani dvakrat toča vse pridelke na polji uničila; zahvalili so se posebno cerkvenim ključarjem Garmbratu, Permuču, Karižu in Beclnu, ki so se veliko trudili. Ta zahvala velja tudi posojilnicama v Šmihelu in Sinčivesi. Prva je podarila 25 gld., druga pa 20 gld. za zidanje. Čez 1200 gld. se je gotovega denarja za zidanje potrebovalo in vendar je za Božjo čast vneto ljudstvo moralo še samo delati. Tako stoji zopet čedna cerkev Metlovska kot spominek dobrega krščanskega duha Metlovčanov. Zahvalimo se tudi g. učitelju iz Kazaz, da je šolske otroke pripeljal in cerkveno godbo in petje osebno vodil.

Iz Ovber. (Kmet in graščak. — Lovska in gozdna postava. — Posl. Kirschner in davki.) Resnično je, kar je nekdo pisal v „Mir“, da graščaki njive in travnike pogozdujejo, da imajo več prostora za svoj kratki čas, namreč za lov na zverino. Vpraša se pa: od česa bo ljudstvo živelo, če ne bomo nič sejali in nič domače živine redili? Pa še druga kljuka je pri tem. Od gozda je menj davka, kakor od njiv; graščakom se bodo tedaj davki znižali, v cesarskih kasah se bo to pa poznalo. Ali se ni bati, da bodo potem nam kmetom še večje davke naložili? Te reči naj bi naši poslanci premišljevali, pa tudi sedanjo strogo lovsko in gozdno postavo, ki nas kmete huje stiskate, kakor ob času tlake in robote. Zajec sme kmetu škodo delati ter mu sadno drevje in zelje oglodati, kmet pa zajca ne sme ubiti; na to je položena huda kazen, in zdaj hočejo poslanci na Dunaju to postavo bojda še poojtriti, da bo vsak tri leta zaprt, kdor bi zajca ustrelil! Če človeka ubije, ne dobi tako hude kazni! Tudi gozdna postava je mučna za gorjance. Kmet potrebuje pašnikov, od samega gozda ne more živeti; zdaj pa gospodska koj na pogozdovanje tišči; prej so pa graščaki prvi začeli izsekavati, ker so potrebovali oglje za svoje fužine. — O poslancu Kirschnerju so nemškutarji govorili, da bo kmetom pomagal in davke znižal. Davki pa le rastejo!

Iz Ljubljane. (Družbi sv. Cirila in Metoda) je poslala blagorodna g. Ana Lenarčičeva, prvomestnica ženske podružnice na Vrhnikih, 152 gld. — 52 gld. namreč nabranih o svatbi gosp. dr. J. Marolta in Fr. Župnika v Vrdu pri Vrhnikih in 100 gld. pa pokroviteljine g. dr. J. Marolta. Po g. dr. med. Krušiču, prvomestniku Graške akademične podružnice, smo prejeli za društveno l. 1892. 101 gld. udnine, kar je gotovo zdaten dar na domovinski žrtvenik, ker udje pač niso vselej v naj-sijajnejih gmotnih razmerah. — Odzavšji se poslanci, s katero smo lansko leto povabili vsa društva v krog pokroviteljev naše družbe, postala je pokroviteljica „Narodna tiskarna“ v Ljubljani z zneskom 200 kron. — Prvomestnica Cirkniško-Planinske podružnice, blag. g. Matilda Sebenikarjeva, je poslala 50 gld. kot čisti dohodek veselice, ki jo je priredila v prid družbi 9. sušca sl. čitalnica v Planini. — Po g. Iv. Hribarju smo prejeli 45 gld. kroninega daru vrlih koroških domoljubov; darovali so pa: preč. gosp. Henrik Angerer, dekan v Št. Lenartu v Labudski dolini, č. g. Fr. Bayer, kaplan v Dobrli vesi, č. g. Jožef Fugger, župniški upravitelj v Medgorjeh, povodom papeževe slavnosti in Neimenovanec iz Železne Kaplje po 20 kron, č. g. Šim. Čemer, župnik na Žihpoljeh, pa 10 kron. — V Št. Rupertu na Dolenjskem umrli trgovec, g. Martin Jurič, je v oporoki volil družbi 20 gld. — Blagajnik podružnice v Podgradu v Istri, gosp. Josip Volk, je poslal 15 gld., ki so jih zložili „Antje“, gosp. učitelj Alojzij Novak pa 14 gld., nabranih o svatbi g. Fr. Šinkovca, trgovca in posestnika v Idriji. — V gostilni pri g. Košenini v Ljubljani so darovali dosedaj za družbo „prvo krono“: gosp. Košenina in gospa 2 kron, g. Müller 2 kroni, po eno krono pa: gospa M. Kunc, gdč. Leopoldina Križaj, gg. Janko Češnik, dr. Furlan, Ferlič, Fürsager, Jenič, Kastelic, Kmet, Kolenc, Košmelj, Kozlevčar, Kraigher, Ant. Krapš, M. Kunc, Lapajue, Mally, Mušič, Platner, Rainer, dr. Schweiger in Fr. Stare. — Iz „Narodne tiskarne“ smo prejeli 15 kron. 10 so jih darovali gg. člani uredništva „Slov. Naroda“, 5 pa sl. upravniško osobje „Narodne tiskarne“. Dalje so družbi še naklonili: Strelski klub „Sokola“ pri zaključku streljanja 5 gld. 20 kr.; v Barkovljah umrli g. Ant. Stare je družbi volil 5 gld.; g. M. Vuga od sv. Lucije ob Soči 5 gld., ki so jih zložili kostarji o velikonočnem semnji za piruho naši deci ob narodnih mejah; č. g. Jak. Pokoren, kaplan v Poljanah 3 gld. 65 kr., kot dar vesele družbe; tri narodne sestre iz Št. Jarneja na Dolenjskem 6 kron; č. g. Valentin Bernik, beneficijat na Vrhpolji pri Moravčah, 3 gld. v imenu vesele družbe; g. Mat. Zadnikar, gostilničar pri „Sokolu“ v Ljubljani, 2 gld., g. Jernej Bahovec, knjigotrdni komptoirist, 1 gld. 60 kr., nabranih pri odhodu dveh prijateljev iz Ljubljane; gosp. Ant. Brezovnik, učitelj v Vojniku pri Celji, 1 gld. 30 kr. kot dar učiteljske družbe

in Neimenovanec 1 gld. — Požrtvovalnim darovalcem naj bo obilna zahvala in zavest, da s svojimi darovi pomagajo vzgajati našo nežno raznarodovanju izpostavljeno mladino v verskem, dinastičnem in domovinskem duhu. — Darovatelji „prvih kron“ naj imajo vedno več posnemovalcev! Prijatelji po vseh slovenskih pokrajinah pa prosimo, da nabirajo „prvo krono“ v svojih krogih; trud bo nezaten, a skupen vspeh gotovo velik.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.
Od Velike Nedelje. (Bralno društvo.) Ustanovili smo tukaj katoliško in slovensko bralno društvo „Mir“. Odbor je že izvoljen, za predsednika so izvoljeni naš č. g. župnik Peter Skuhala. Oglasilo se je že nad 50 rednih udov in 10 ustanovnikov. Posebno hvaležni smo Ormoški čitalnici, ki je na naše zborovanje poslala več odličnih rodoljubov. Rodoljubno in velikodušno so nas podpirali gg. dr. Omulec, Gomzi in Kandrič, vsi iz Ormoža. Hvala jim!

Slovenci in Slovenke! Darujmo prvo krono, ki nam v roke pride, družbi sv. Cirila in Metoda!

Glasovi nasprotnikov.

Shod v Dobrli vesi.

O shodu našega političnega društva v Dobrli vesi dné 11. rožnika t. l. ima Beljaška „Deutsche Allgemeine Zeitung“ jako lažljivo poročilo, v katerem nesramno hujska Nemce in nemškutarje zoper nas mirne Slovence, posebno pa zoper katoliško-politično društvo in zoper moze, ki ga vodijo. Tudi Celovski list „Freie Stimmen“ nam kar s cepcem preti; ker nam odgovarjati ne znajo, pa žugajo s pestjo, to je že stara navada teh listov. Beljaški list poroča, da je bilo pri shodu v Dobrli vesi samo 40 ljudij. Kdor je bil zraven, bo vedel, da je to laž; bilo je samo možkih nad sto, pri tem pa ženske niso uštete, ki so v stranskih izbah čakale. Po stari navadi laže list naprej, da se je „hujskalo zoper Nemce“. O Nemcih pa sploh na naših shodih ne govorimo; saj vemo, da je mnogo poštenih Nemcev, ki nam prav dajo in naše pravice priznavajo. Mi govorimo le zoper nemškutarje in take nemške liberalce, ki nam kratijo naše pravice in nam hočejo vzeti slovensko besedo in narodnost, po vrhu pa še katoliško vero. Poročevalec Beljaškega lista je imel tako dobre oči, da je celo gosp. Iv. Hribar-ja iz Ljubljane na shodu videl. Mi ga pa, žal, nismo mogli zagledati. Tudi je poročevalec lastnik dobrih ušes, ker je slišal, kako so naši govorniki „besede zavijali“ in celo „o peklju in hudiču“ govorili, da bi poslušalce ostrašili. Mi pa o vsem tem nismo nič slišali. Tudi se ni reklo, kakor se poročevalec laže: „Celovec smo že poslovenili, druga mesta bomo še lozej.“ Reklo se je le na blizo tako: „Če smo toliko dosegli, da morajo v Celovcu sprejemati slovenske dopise, bomo to še lozej pri uradih slovenske Podjunske doline.“ Smešna je tudi trditev, da se je „zoper Nemce naredil cel vojni načrt“. Mnogo je Nemcev, ki z nami držijo, torej naš boj ne gre „zoper Nemce“, ampak zoper nemškutarje in nemške liberalce, ki nam v vseh rečeh nasproti delajo. Ti ljudje, ker jim že sape zmanjkuje, hočejo pa Nemce na pomoč dobiti, zato zmirom vpijejo, da hujskamo mi zoper Nemce, da bi Nemce zoper nas nadražili.

Nova Mohorjeva hiša in slovenske zastave.

V isti številki se Beljaški list jezi nad novo Mohorjevo hišo in nad Celovskim mestnim zborom, da jo je dovolil zidati, nadalje pa nad slovenskimi zastavami, ktere so delavci na hiši razobesili. Kar se tiče hiše, služila bo le v olupšavo mesta, ker prej so tam stale same podrtine. Celovski obrtniki so pri zidanju lep denar zaslužili, in ves zaslužek, kar ga bodo ljudje v tej hiši našli, bodisi v tiskarni ali bukvoveznici, ostane ja v Celovcu, saj naši delavci v Celovcu kupujejo svoje potrebščine, kakor živež, obleko itd. Mesto mora tedaj le veselo biti, če ima v sebi več takih hiš, kjer se kaj zasluži in zasluženi denar potem zopet v Celovcu pusti. Spodtikanje pa nad slovensko zastavo je tembolj zoprno in predrzno, ker so ti ljudje zmirom pripravljani, razobešati črno-rudeče-žolte „frankfurtarce“, ktere pomenijo združenje vseh nemških dežel, ki se pa ne dá drugače izpeljati, kakor če bi naš cesar vse svoje nemške dežele nemškemu cesarju (Prusu) prepustil. Te zastave so torej veleizdajske ali puntarske, ker cesar svojih dežel ne mislijo odstopiti. In vendar je v Celovcu pri vsaki slavnosti vse polno „frankfurtaric“ razobešenih. Mi

Slovenci smo pa vsi pod našim cesarjem in smo njemu zvesti, zato so tudi slovenske zastave nedolžne, čeravno se jih nekteri ljudje tako bojijo, kakor peklenšček križa.

Politični pregled.

V delegacijah so letos Mladočehi mnogo govorili. Osvetljevali so našo zunanjo politiko, in na mestu je bilo tudi to, da so Mladočehi na dan spravili mnoge napake pri bosanski upravi. Odkar Bosno vlada Madjar Kallay, ne morejo ga listi prehvaliti, in po njihovih poročilih je v Bosni vse v najlepšem redu; v resnici pa je med bosanskim ljudstvom na kupe nezadovoljnosti, postopa se z njim trdo in včasih tudi samovoljno; za kmetski stan in njegov napredek se malo stori. Da mladočeški poslanci take rane odkrivajo, je povsem hvale vredno. — Notranji položaj je še zmirom nejasen in bo menda tudi nejasen ostal, dokler se grof Taaffe ne umakne v zasluženi pokoj, da bolj odločnemu možu prostor naredi. Taaffe pač vedno omahuje in vsaki stranki nekoliko prav dá, samo da še en čas ravnotežje ohrani. V sled tega so pa že vse stranke nezadovoljne. Češki Nemci so imeli nedavno shod, kjer so hudo ropotali in vladi zažugali, da jej bodo zobe pokazali, ako siloma ne razdeli okrajev na Češkem po narodnih mejah. Od tega pa Čehi nočejo nič slišati, in prav imajo, zato se Taaffe boji, Čeha preveč razdražiti in vse storiti po željah nemških liberalcev. Tudi naš Kirschner je nedavno pri shodu „bauernbunda“ v Trgu govoril, da levičarjem družega ne kaže, kakor vladi napovedati vojsko. Menda se bodo pa še premislili! Govori se tudi, da bo državni zbor razpuščen. To bi bilo prav, pa ne verujemo, da bi Taaffe storil tako odločen korak. — Pri volitvah v Trstu so Slovenci zmagali v 5 okrajih, pa enega so jim vendar Lahi vzeli; pa tudi v ostalih peterih okrajih so bile manjšine lahonjskih kandidatov precej močne. Žalostno bi bilo, ko bi se nekaj tako ponosna slovenska okolica sčasoma čisto polahonila, kakor znamenja kažejo. To se zna lahko zgoditi, ako Slovenci v mestu ne naredijo trdnega jedra, zbirališča in ognjišča, iz kterega srede se mora ogrevati vsa okolica. — Poljski katoliški shod bo v Krakovem v dneh 4., 5. in 6. mal. srpana. Naj bi obrodil mnogo dobrega sadu!

Med Rusijo in Francijo se je sklenila kupčijska pogodba. — Pri volitvah na Nemške m so pridobili socijalni demokrati mnogo glasov. To uznemirja vladne kroge. — Zbolel je Karnot, predsednik francoske republike. — Okreval pa je spet Giers ter je zopet prevzel vodstvo ruske zunanje politike.

Gospodarske stvari.

Prosimo, da se nam odpiše davek zaradi suše! Ob slabi letini prosimo lahko za znižanje, oziroma za odpis zemljiškega davka, ako je uničen po toči, vodi ali ognju vsaj četrti del pridelka na parcelah, ki so velike do 4 hektarov (t. j. 6 oralov 1521 sežnjev).

Zaradi izvanrednih uim in poškodb, kakor na primer slane, dolge suše, dolgotrajnega dežja ob času žetve, poškodbe letine po miših in mrčesih, strupene rose na trtah in grozdne plesnobe, zamore finančni minister dovoliti, da se odpiše primeren del zemljiškega davka, ako je:

1. letnina uničena v tolikem obsegu, da je prizadeta večina gospodarjev v davčni občini in
2. če znaša z ozirom na posamezne posestnike pri poškodovanih parcelah zaračunjeni čisti dohodek, ki je vsled slabe letine lahko popolnoma uničen, več kakor tretjino od skupnega čistega dohodka; ali pa,
3. če so posamezni gospodarji tako malo pridelali, da trpé začasno pomanjkanje.

Koliki del davka se odpiše, to se ravna po velikosti škode, ktera nastane vsled slabe letine in so v tem oziru mogoči ti le slučajji:

- a) če smo ob četrt do polovice letine, odpiše se lahko 25% letnega davka;
- b) če je uničena polovica do $\frac{3}{4}$ letine, odpiše se 50% davka;
- c) če je pa $\frac{3}{4}$ letine ali cela letina uničena, odpiše se 75%, oziroma celoleten davek od dotične parcele.

Vsaka poškodba na letini, zaradi ktere naj se davek odpiše, naznaniti se mora v teku 8 dni c. kr. davčnemu uradu. Če je več posestnikov prizadetih, zastopa njihovo prošnjo lahko župan.

Tako govori postava! Ali nimamo uzroka, da se tudi pri nas oglašamo za odpis davka zaradi suše? Ali je bolje molčé trpeti? Drugod se kmetovalci vse drugače potezajo za take pravice in trkajo tako dolgo, da se jim odpre. Posnemajmo jih, saj smo dovolj potrebni podpore. „Kmet.“

Novičar.

Na Koroškem. Umril je Peter Laks, bivši deželni in državni poslanec. Kot človek je bil poštena duša in vse časti vreden. Škoda, da ga je liberalna stranka na svojo stran dobila in z njegovim imenom kmete k sebi vabila. — Puškar Novak iz Borovelj, ki je svojo ženo ubil, obsojen je na osem let ječe. — V Greifenburgu se je dne 29. t. m. odkril spomenik pokojnega knezoškofa dr. Funderja. — Popravila in od zunaj olepšala se bo farna cerkev v Celovcu. — Tovarna Ditta Rainer v Celovcu je vse svoje rudnike in fužine prodala Bleiberški rudarski zvezi za 450.000 gld. — Neki Miškulnik se je žganja napil in pri Zollfeldu na Gosposvetskem polju mrtev obležal. — Naš domači pešpolk grof Khevenhüller števil. 7. odide dne 24. vel. srpana t. l. k vojaškim vajam in potem v Gradec, kamor je premeščen.

Na Kranjskem. V Planini pri Vipavi se bo ustanovila samostojna fara. — Huda nevihta s točo je okoli Ljubljane in Kranja veliko škode naredila. — V Kamniku bodo zidali nov most čez Bistrico. — V Ljubljani je umrl časnikar Albin Arko. — V Stari Vrhniki so pogoreli štirje gospodarji. — Treščilo je v cerkev sv. Mohorja v Selu pri Ljubljani, porušilo je zvonik in cerkovnika ubilo. — V Idriji je spet hripa. — Tovarno za sladkor mislijo narediti v Trebnem. — Slovesno odprl se je novi Savski most pri Smledniku. — Gorelo je v žagogradu farne cerkve na Bohinjski Bistrici. Škode je 700 gld. — Občni zbor Slovenske Matice je izvolil profesorja realnih šol v Ljubljani, Fr. Levec-a, za predsednika in profesorja bogoslovja dr. Franc Lampe-ta za prvega podpredsednika.

Na Štajerskem. Novo posojilnico so ustanovili pri Mariji Snežni na nemški meji. — V zalogi knjigotrčca L. Schwentner-ja v Brežicah so ravnokar izišle „Pesmi za visoki glas s spremljevanjem klavirja“, zložil in gospej Milki Gerbičevi posvetil K. Hoffmeister. Cena 75 kr., po pošti 5 kr. več. Mi to novo izdajo izbornega skladatelja vsem ljubiteljem lepe glasbe in lepega petja najtopleje priporočamo. — V Celju je umrl župan dr. Neckermann. Slovencec ni bil prijazen, zato ga nemško-liberalni listi ne morejo prehvaliti. — Pogorela sta Bračič v Janeževcih in neki gospodar v Vutomerjih. — Birma je bila v Ribnici, in so mil. g. knezoškofa prav slovesno sprejeli. — Nevarno zboleli so Graški knezoškof dr. Zwerger. — Vlč. g. dr. Jožef Pajek, gimnazijski profesor v Mariboru je imenovan korarjem stolne cerkve v Mariboru. Čestitamo zaslužnemu rodoljubi. — Nov samostan so si postavili frančiškani v Mariboru. — Mestni zastop v Radgoni se jezi, da tamošnja sodnija sprejema tudi slovenske dopise. Kaj to njega briga! — Toča je pobila okoli Žalca in Griž. — Truplo rajnega grofa Draškoviča so prenesli iz Radgone v Zagreb. Tam je bila velika slavnost, ktere so se udeležili tudi zastopniki Slovencev. — Izlet v Savinjsko dolino je priredilo dijaško društvo „Triglav“ iz Gradca. — V Brežicah bolehajo za mrzlico. — Ptujski okrajni zastop bo kupil poseben vinograd za vzgojo ameriških trt.

Na Primorskem. V Pevmi pri Gorici je strela ubila kmeta Antona Primožiča. — Po Istri sta potovala gospoda Fr. Vlah in Ivan Hribar, uradnika banke „Slavije“, in ko sta se prepričala, da so dosedanja posojila isterskim kmetom prav prišla in dobrodejno uplivala, sklenila je banka na njuni predlog, posojilno svoto za Istro pomnožiti na celi milijon goldinarjev. Slava!

Po drugih deželah. Umril je vojvoda Maks Emanuel na Bavarskem, svak našega cesarja. — V Kladnem na Češkem je 8000 rudarjev delo ustavilo. Delavci so tudi razgrajali tam, v Brnu na Moravskem in še na več krajih. Ustavili so se celó vojakom. — Tudi pri Pečuhu na Ogerskem so rudarji delo ustavili in tirjajo več plače. — Belgijskemu kralju Leopoldu so tatovi odnesli dragocnostij za več milijonov vrednosti. — V Inomostu na Tirolskem se je odprla deželna razstava. — Dne 1. vel. srpana se bo v Št. Martinu na Slovaškem slavil spomin slavnega pesnika Kollara.

Duhovniške zadeve v Krškej škofiji.

Dekanijska svetovalca sta postala č. g. Albin Jörgger, župnik v Micheldorfu in č. g. Šimen Bauer, župnik na Peravi. — Faro Kellerberg je dobil tamošnji provizor Hermann Deutl. — Svoji mesti sta zamenila: č. g. Janez Inanger župnik v Tiffen, in č. g. Klemen Warmuth, župnik v Dobrijah.

Zahvala.

V imenu pomočnega odbora in obdarovanih pogorelcev izrečem prav lepo zahvalo za prejeti milodar 27 gld. 60 kr. s pristršnim pozdravom.
Brdo, 16. rožnika 1893.

J. Lakonik, župnik.

Zahvala.

Predstojništvo Marijine zveze krščanskih devic v Celovcu izreka najlepšo in najtoplejšo zahvalo za dobrodušni dar, ki jej je došel od velečastitega stolnega prošta g. dr. Val. Müller-ja. Bog povrni tisočkrat to dobroto in naj bodo zagotavljeni, da se bodemo častivrednega gospoda prošta vedno v molitvah spominjali.

Predstojništvo Marijine zveze.

Vabilo.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Apače in okolico napravi dne 16. julija 1893 ob 3. uri popoldne v gostilni Antona Božiča, p. d. pri Jakobiču, v Apačah svoj letni občni zbor z običajnim dnevnim redom. — K obilni udeležbi uljudno vabi vse zavedne Slovence in Slovenke

načelnštvo.

Za pogorelce v Brdu in Zahomcu v Ziljski dolini darovali so sledeči čast. gospodje:

V 16. števil. „Mira“ izkazano	95 gld.	50 kr.
Andrej Bizer, dekan v Grabštanju	5	—
A. Klemenčič, župnik v Borovljah	5	—
Josip Svatoň, provizor v Št. Lenartu pri sedmih studeneh	1	—
Skupaj	106 gld.	50 kr.

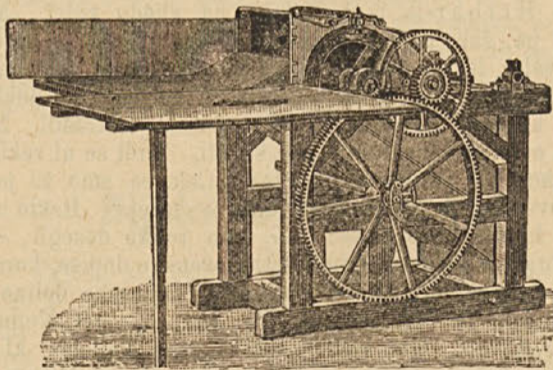
Loterijske srečke od 24. rožnika.

Line	37	83	22	14	30
Trst	75	66	19	1	86

Tržne cene v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hektolitru	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	5	30	6	60
rž	4	70	5	90
ječmen	4	20	5	25
oves	3	—	3	75
hejda	4	90	6	15
turšica (sirk)	4	40	5	50
pšeno	7	20	9	—
fižol	—	—	—	—
repica (krompir)	1	30	2	10
deteljno seme	—	—	—	—
grah	—	—	—	—

Sladko seno je po 2 gld. 70 kr. do 3 gld. — kr., kislo 1 gld. 30 kr. do 2 gld. 50 kr., slama po 2 gld. 30 kr. meterski cent (100 kil). Frišen špeh je po 70 do 75 kr. kila, maslo in puter po 95 do 105 kr. — Pitane vole plačujejo mesarji po 33 do 35 gld. stari cent.

Valentin Riepl

v Celovcu, Badgasse št. 5.

Zaloga vsakovrstnih strojev, kmetijskih in šivalnih strojev, koles za tekanje (biciklov), sesalk itd. Prevzame tudi vodovode in napelje vodo tudi na višavo.

Mala kmetija,

okoli 5 oralov zemljišča, 5 birnov posetve, nekaj gozda še stoji, pohoštvo v dobrem stanu, se prodá, ker gre lastnica za možem v Ameriko. Cena 1700 gld. Več pové Marija Kanalec p. d. Glažarca, Podturjo (Riegersdorf).

Novina na cerkveno-glasbenem polji:

Slava Bogu.

Cerkvene pesmi. I. zvezek. 20 mašnih. Zložila P. Angelik Hribar in P. Hugolin Sattner, Ord. S. Francisci. Cena partituri 80 kr., vsak glas 15 kr., po pošti 5 kr. več. Dobiva se izključljivo le v frančiškanskem samostanu Ljubljanskem.

Tiskarna družbe sv. Mohorja

se uljudno priporoča za natiskovanje vizitnic, pismenih zavitkov itd. po najnižjih cenah.

Kmetija

četrto ure od Vrbe, pri cesti, na solnčnem lepem kraju; 6 oralov polja, 3 orale seče, 13 oralov zaraščenega gozda, kjer se lahko za 1500 gld. izseka, tudi se lahko ena parcela za vile prodá, ker je blizu jezera, lep sadni vrt, pohoštvo v dobrem stanu, velban hlev, pridelki se hitro v denar spravijo. Več pové Janez Lipič, mlinar v Dolah pošta Vrba (Velden).

Zaupnih mož v vsakej fari.

Velevažno, čez četrto stoletja obstoječe, povsod izvanredno zaupanje in spoštovanje uživajoče domače denarstveno podjetje (poroštevni zaklad znaša čez 20 milijonov kron), čigar glavni sedež je na Dunaju, koje je cesarsko kraljevo privilegirano ter je pod vrhovnim nadzorstvom visoke c. kr. državne vlade in čegar vsestransko priznano blagostno delovanje se razteza po vseh pokrajinah naše avstrijske domovine, pooblašča v vsakej fari po jednega zaupnega moža z nalogo, pospeševati večje razširjenje tega podjetja v dotičnem kraju.

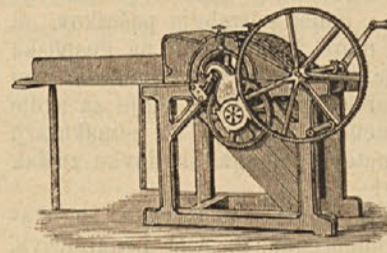
Razumne, čislane in v denarstvenem obziru popolno zaupanje uživajoče osebe, koje si želijo pridobiti vedno zamočiji postranski zaslužek za mnogo let, blagovolijo naj pod znamko „201.191. Graz postlagernd“ več poizvedeti.

Kmetijski stroji.

Kdor potrebuje kak kmetijski stroj, naj se obrne naravnost na tovarno

Konrada Prosch-a,

kolodvorska cesta v Celovcu,

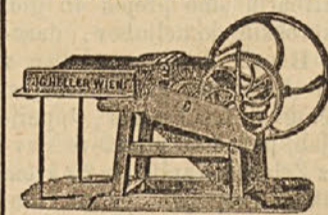
Cenike pošilja zastoj.

kjer se dobijo naj-novejše mlatilnice, slamoreznice, gelpeljni itd. Tudi se pohabljeni stroji v lastni delavnici popravljajo. Točna postrežba.

Lepa kmetija

na ravnem, čisto novo pohoštvo, 30 oralov sveta, ki obstoji iz njiv, travnikov, zaraščenega gozda in lastnega pašnika, vse zemljišče v enem kosu, se prodá za 4400 gld., 2000 pa lahko na hiši ostane. Prodá se tudi tako, da nekaj zemljišča (kakih 10 oralov) še lastniku ostane; potem se dobi kmetija seveda boljši kup. Več pové uredništvo „Mira“.

Vsi stroji za kmetijstvo vinarstvo in moštarstvo!

Mlatilnice, vitle, trieure čistilne mlince za žito rezalnice za krmo samodelujoče aparate proti peronosperii tlačilnice za vino tlačilnice za sadje mlince za sadje

predmete za kleti, sesalnice za vse namene, kakor v obče: vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo razpošilja v najnovjših, najboljših konstrukcijah

IG. HELLER, DUNAJ

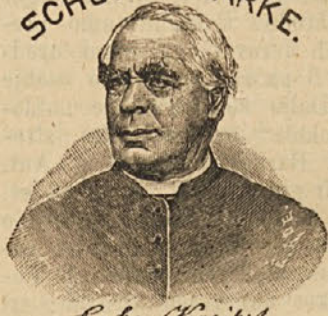
2/2 Praterstrasse Nr. 78.

Bogato ilustrovani katalogi v nemškem in slovenskem jeziku zastonj in poštne prosto.

Najkulantnejši pogoji. — Jamstvo. — Stroji se dajo na poskušnjo.

Cene so se znova znižale! Preknopovalcem znaten popust!

SCHUTZ - MARKE.

Kdor hoče uživati dobrote edino pristne, ne na pol sežgane in slabo okusne Kneippove sladke kave, naj kupuje le rudeče, štiri-voglate zavoje od Oelzovih bratov, ki nosijo kot varnostno marko sliko s ponvo. Mešana z

Ölzovo kavo,

ki je najboljša in najcenejša kavina primes, daje kavo, ki bobovo breztečno kavodaleč prekosi, ki je zdrava, dober kup in tečna.

Bratje Ölz v Bregencu,

v Avstro-Ogerski državi edina od častitega gospoda župnika Kneippa priporočena tovarna za sladno kavo.

Dobi se v vseh boljših prodajalnicah za tržaško blago.